

do projektu wstępnego uprządkowania parku w Puławach.

A. Dane ogólne.

1. Charakter obiektu: zabytkowy ogród pałacowy XVII-XVIII-XIX w. w użytkowaniu zespołu instytutów naukowych gospodarstwa wiejskiego, służący również jako park publiczny.
2. Lokalizacja: Puławy, woj. Lubelskie, w pld.zach. części miasta między ul.ks. Czartoryskiej i ul. Głęboką a Łachą wiślaną.
3. Odrzys planu zagospodarowania przestrzennego miasta: fragment /w załączeniu/.
4. Uzasadnienie potrzeby inwestycji: narastający od kilkunastu lat proces niszczenia i dziczenia parku, jednego z najskrytniejszych założeń doby romantyzmu, wymaga podjęcia zabiegów konserwatorsko-uprządkowy celem przywrócenia mu jego istotnych walorów kompozycyjnych i artystycznych.

B. Program użytkowy.

1. Wskaźniki liczbowe, dotyczące frekwencji i użytkowania: w zespole instytutów naukowych zatrudnionych jest kilkuset pracowników naukowych i fizycznych. Jako park publiczny służy mieszkańcom Puław w charakterze terenu wypoczynkowego i rozrywki kulturalnej. Ilość turystów zwiedzających park i jego budowle zabytkowe sięga kilkunastu tysięcy rocznie.
2. Określenie przeznaczenia obiektu na tle założeń urbanistycznych łącznie z ramowym programem urządzeń: park puławski przewidywany jest przede wszystkim jako jeden z czołowych zespołów zabytkowych woj. lubelskiego, o dużej frekwencji zwiedzających. Pawilony ogrodowe, jak świątynia Sybilli, domek Gotycki, altana Chińska mają być wyposażone jako obiekty muzealne o treści historycznej i regionalnej. Niezależnie od tych zadań park powinien spełniać funkcje związane z zespołem instytutów naukowych a jego przyszły drzewostan powinien odpowiadać warunkom naukowo zorganizowanego arboretum.

C. Dane szczegółowe.

1. Pomiar sytuacyjno-wysokościowy terenu - w załączeniu.
2. Opis układu plastycznego terenu: obszar parku mieści się na dwóch poziomach, tworząc tzw. park górny i dolny. Park górny zajmuje płaszczyznę tarasu, którego krawędź wyznacza warstwica 140.00. Obszar zajęty pod zabudowę obejmuje teren stosunkowo płaski o wysokości 142.50 - 143.00. Południowa

PRACOWNIE
KONSERWACJI ZABYTKÓW
Przedsiębiorstwo Państwowe
PRACOWNIA ARCHITEKTURY

Warszawa

część parku górnego wykazuje ślady starasowań, będących pozostałością po regularnym ogrodzie francuskim. Tarasy te w formie prostokątów położone są w płn. narożniku parku przy ulicy ks. Czartoryskiej, poziomy ich wyznaczają warstwie 144.50 oraz 142.50. Park górny opada stromą skarpą, równą ległą do Łachy i zataczającą łuk w południowej części ku wschodowi, gdzie przechodzi ona w malowniczy i bogato rozczłonkowany wąwóz tzw. Dzikiej Promenady. Park dolny położony jest na wysokości ok. 120.00, nieco wyższa jest jego część południowa / rejon pałacu Marynki / o rzędnej 124.50. Południowy brzeg Łachy stanowi płaszczyzna dennego tarasu Wisły o przeciętnej wysokości 120.00.

3. Charakterystyka gleby i stosunków wodnych: Ogród górny położony jest na wyniosłym tarasie, zbudowanym ze skał wapiennych odsłaniających się na skarpie. W skałach tych wykute są sztuczne groty, powiązane ze sobą labiryntem przejść i chodników. Gleby tarasu górnego są w zasadzie piaszczyste, z domieszką lessu. Taras dolny składa się z mań rzecznych i piasków, wybrzeże Łachy posiada pasma gleb podmokłych, bagiennych. Obok pasma wodnego Łachy, bieżącej u stóp skarpy, na terenie parku istnieje strumień w wąwozie w południowej części dolnego ogrodu, będący jednocześnie kanałem burzowym w tej części miasta.

4. Opis istniejącego i przewidywanego uzbrojenia terenu: ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~
Uzbrojenie terenu istnieje jedynie w najbliższym otoczeniu pałacu. Park uzbrojenia nie posiada i w zasadzie nie potrzebuje. Dla parku jest przewidywana sieć oświetlenia elektrycznego w punktach proponowanych w projekcie wstępnym. Drogi wym. gaj. umocnień, w szczególności odboi burzowych. Wykorzystując dróżki ukształtowania terenu, naturalne ścieki, odwodnienia są możliwe do przeprowadzenia systemem otwartych rowów melioracyjnych. Istniejąca linia tele-kom. Puławy-Kazimierz, przechodząca przez park, wymaga przesunięcia o ok. 200 m.

5. Istniejąca zabudowa składa się z b. pałacu Czartoryskich, dziś siedziba Instytutów Naukowych Rolniczych. Pałac ulegał w swym rozwoju przebudowom od formy *barokowej* renesansowej, z których ostatnia /niekorzystna/ dokonana została 1831 r. W parku istnieje kilka budynków / świątynia Sybilli, domek Gotycki, oranżeria, bramy i "pałacyk Marynki". W przewidywanej zabudowie projektuje się rekonstrukcję studni. *niem. my. m. ogrodu*

6. Stan zadrzewienia:

Istniejący stan zadrzewienia jest pozostałością dawnego układu. Na tarasie górnym zachowały się głównie gatunki krajowe, pochodzące z dawnych nasadzeń: klon zwyczajny /Acer platanoides/ lipa drobnolistna /Tilia cordata/ grab /Carpinus betulus/ buk /Fagus sylvatica/ białośliw /Picea alba/, wierzba szypułkowa /Ulmus laevis/

polny /Ulmus foliacea/, dąb szypułkowy / uercus robur/, jawor /Acer pseudoplatanus/, sosna zwyczajna /Pinus silvestris/, świerk zwyczajny / Picea excelsa/ i inne. Zachowała się również pewna ilość gatunków obcych, pochodzących z nasadzeń późniejszych. Na tarasie dolnym występuje w dużej ilości ołcha czarna / Alnus glutinosa/, jesion wyniosły / Fraxinus excelsior /, białośliw /Populus alba/, wierzba krucha / Salix fragilis/, czeremcha /Padus avium/ i inne. W zadrzewieniu przewiduje się wycinki samosiewu głównie w południowych częściach parku. Dosadzenia mają na celu stworzenie parku dendrologicznego charakterystycznego dla gleb wyżyny lubelskiej. Uzupełnienia powinny objąć głównie: na tarasie górnym - buk / Fagus silvatica/, jawor /Acer pseudoplatanus/, lipa szerokolistna / Tilia platyphyllos/, grab /Carpinus betulus/, dąb szypułkowy / uercus robur/, modrzew polski /Larix polonica/ wraz z pewną ilością krzewów. Taras dolny uzupełnić należy gatunkami charakterystycznym dla terenów wilgotnych. Chodzi o jesion wyniosły /Fraxinus excelsior/, białośliw /Populus alba/, czeremchę /Padus avium/, topolę czarną /Populus nigra/, wierzbę kruchą /Salix fragilis/, wiąz szypułkowy /Ulmus laevis/.

7. Określenie prawnego tytułu posiadania terenu przez inwestora: w posiadaniu inwestora.
8. Uzgodnienie lokalizacji z miejscowymi władzami: uzgodniono z władzami konserwatorskimi w Lublinie.
9. Uzgodnienie zamierzeń odnośnie dróg i sieci wod-kan oraz oświetleniowej : b r a k
10. Przewidywane zmiany konfiguracji terenu, melioracji i t.p.:
Przewiduje się przeprowadzenie pewnych robót plastycznych terenu dla wypuklenia pierwotnej koncepcji z czasów rozkwitu /Gzartoryska/. Ponadto konieczne są roboty przy zabezpieczeniu skarpy od zniszczenia przez przypadkowe ścieki, roboty związane z regulacją dróg, oczyszczeniu istniejących i ew. budowie nowych rowów melioracyjnych, częściowo bagrowania.

D. Dane o kosztach budowy.

1. Orientacyjny koszt realizacji:

a/ odbudowa tarasów i ślimacznic	zł. 200.000.-
b/ wejścia do grot	80.000.-
c/ oczyszczenie łachy/bagrowanie/ /50 zł. m ² /	250.000.-
d/ roboty parkowe 60.000zł/ha x 30ha	1.800.000.-
	=====
	zł. 2.330.000.-

2. Orientacyjny plan finansowy robót: b r a k

3. Koszt dokumentacji: około 4% /cztery procent/ kosztu realizacji,

ARCHITECTURY KRAJOBRAZU

Warszawa, ul. Koszykowa Nr 55

= 94.200 zł.

PRACOWNIE
KONSERWACJI ZABYTEKÓW
Pracownia Architektury

2/55